

Täysistunto

Keskiviikko 10.9.2025 klo 14.01—19.44

3. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen osallistumisesta Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustuki NSATU:un (Nato Security Assistance and Training for Nato)

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan, jolle puolustusvaliokunnan on annettava lausunto.

Ulkoministeri Elina Valtosen esittelypuheenvuoron jälkeen keskustelu käydään etukäteen pyydettyjen puheenvuorojen osalta nopeatahtisena. Aluksi pidetään yksi ryhmäpuheenvuorokierros, jossa puheenvuorojen pituus on enintään viisi minuuttia. Muiden etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on enintään viisi minuuttia. Puhemiesneuvosto suosittelee, että myös nopeatahtisen keskusteluosuuden jälkeen pidettävät puheenvuorot kestävät enintään viisi minuuttia. Lisäksi voin myöntää myöntää harkitsemassani järjestyksessä vastauspuheenvuoroja.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään kaksi tuntia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Valtonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.03 **Ulkoministeri Elina Valtonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu jo neljättä vuotta. Sodan inhimillinen hinta on valtava: tuhansia kuolonuhreja, miljoonia pakolaisia, tuhoutuneita kaupunkeja ja infrastruktuuria. Huolimatta viime viikkojen aktiivisista diplomaattisista pyrkimyksistä edistää rauhaa sodan perusasetelma ei ole muuttunut: Venäjä ei ole luopunut tavoitteistaan eikä osoita todellista halua rauhaan. Päinvastoin, iskut siviilikohteisiin ovat jatkuneet myös aivan viime päivinä. Tämä kertoo karulla tavalla, että sota ei ole hiipumassa vaan jatkuu todennäköisesti eri muodoissa vielä pitkään. Tätä tosiasiaa korostaa myös äskeisen asiakohdan keskustelu Venäjän eilisyön ilmatilaloukkauksista Puolassa.

Kansainvälisen tuen merkitys Ukrainan puolustustaistelussa on edelleen ratkaiseva. Emme ole tilanteessa, jossa voisimme hellittää, päinvastoin. Nyt on oikea hetki katsoa eteenpäin ja arvioida, missä voimme rajallistenkin resurssien puitteissa tehdä vielä enemmän. Jokainen toimitettu tukipaketti, jokainen koulutettu sotilas ja jokainen kansainvälisellä foorumilla lausuttu tukipuhe vahvistaa Ukrainan asemaa.

Nato on Venäjän hyökkäyssodan myötä vahvistanut tukeaan Ukrainalle sekä poliittisesti että käytännön toimin. Käsillä oleva valtioneuvoston selonteko koskee Suomen osallis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

tumista Naton Ukrainalle antamaan turvallisuus- ja koulutustukeen, NSATUun. Kyse on merkittävästä askeleesta, joka vahvistaa Suomen roolia osana liittokuntaa ja tukee Ukrainaa sen puolustustaistelussa.

Naton Ukrainalle antama turvallisuus- ja koulutustuki NSATU, Nato Security Assistance and Training for Ukraine, on tukimekanismi, josta Nato-liittolaiset sopivat vuoden 2024 Washingtonin huippukokouksessa osana laajempaa Ukrainan tukipakettia. NSATUsta on muodostunut nopeasti Naton keskeisin Ukraina-tukiväline. Kesän 2025 Haagin huippukokous vahvisti liittokunnan tuen jatkumisen Ukrainalle ja keskittyi erityisesti NSATUn toimintakyvyn varmistamiseen. NSATUn tavoite on varmistaa, että Ukrainalle annettava tuki on kestävä, ennakoitavaa ja johdonmukaista. NSATUn kautta Nato koordinoi liittolaisten ja kumppaneiden materiaalitoimituksia, huoltoa, logistiikkaa ja sotilaallista koulutusta Ukrainalle.

NSATUlla on myös tärkeä rooli Ukrainan asevoimien kehittämisessä ja Nato-yhteensopivuuden vahvistamisessa. Tämä on olennaista, kun Ukraina etenee kohti Nato-jäsenyyttä ja rakentaa puolustuskykyä, joka vastaa liittokunnan standardeja. Koulutuksen osalta toimintaa koordinoidaan muiden Ukrainalle ja sen asevoimille sotilaallista ja koulutuksellista tukea antavien kansainvälisten kumppaneiden, erityisesti EU:n sotilaallisen EUMAM Ukraine -avustusoperaation sekä brittien johtaman Interflex-operaation, kanssa. Suomi osallistuu myös näihin.

Arvoisa puhemies! Suomi on osallistunut NSATUun sen perustamisesta lähtien. Tällä hetkellä NSATUssa palvelee viisi suomalaissotilasta. Kuten selonteossa esitetään, osallistumista olisi tarkoitus kasvattaa asteittain kymmeneen alkuvuoteen 2026 mennessä ja mahdollisesti 15:een vuoden 26 aikana. Suomalaiset sotilaat toimivat NSATUn esikunnassa Wiesbadenissa Saksassa sekä tarvittaessa muissa NSATUn toiminnoissa Naton liittolaismaissa. Esikuntatehtävissä he osallistuvat tuen suunnitteluun, logistiikkaan ja ohjaukseen. Tämä vahvistaa paitsi Ukrainan puolustuskykyä myös Suomen omaa tilannekuvaa ja osallistumista.

Turvallisuusarvion mukaan fyysinen uhka suomalaisille sotilaille on pieni. Suurin riski liittyy vastatiedusteluun ja Venäjän tiedustelupalveluiden toimintaan. Näihin riskeihin varaudutaan asianmukaisesti.

Osallistumisen kustannukset vuonna 2026 kymmenellä sotilaalla olisivat yhteensä noin 2,65 miljoonaa euroa ja 15 sotilaalla noin 3,82 miljoonaa euroa. Kustannukset katetaan ulkoministeriön ja puolustusministeriön nykyisten momenttien puitteissa.

Arvoisa puhemies! Suomi jatkaa vahvaa tukeaan Ukrainalle sen puolustustaistelussa ja matkalla kohti EU:n ja Naton jäsenyyttä. Meille on tärkeää, että liittokunnan tuki Ukrainalle ei horju. Meidän on huolehdittava siitä, että liittolaiset jatkavat pitkäjänteistä materiaalitukea, taloudellista apua ja Ukrainan asevoimien Nato-yhteistoimintakyvyn kehittämistä sekä kahdenvälisesti että Naton kautta.

Suomi on pitänyt esillä, että Washingtonin ja Haagin huippukokouksissa sovitun mukaisesti Ukraina-tukikokonaisuuden täysimääräisessä toimeenpanossa on edettävä. NSATUn toimintakyvyn varmistaminen on osa tätä kokonaisuutta ja samalla selkeä viesti siitä, että Nato seisoo Ukrainan rinnalla. Tässä kaikessa omalla toiminnallamme on merkitystä. Suomen osallistumisen kasvattaminen NSATUun olisi selkeä osoitus Suomen sitoutumisesta liittokunnan vastuunjakoon tilanteessa, jossa Euroopan valtioiden odotetaan ottavan enemmän vastuuta myös Ukrainan tukemisesta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Jäntti, olkaa hyvä.

15.10 Aleksi Jäntti kok (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtioneuvosto antaa tämän selonteon eduskunnalle, koska Suomi on kasvattamassa Naton Ukrainalle antamaan turvallisuus- ja koulutustukeen osallistuvien sotilaiden määrää aiemmin päätetystä kuudesta sotilaasta peräti kymmeneen ja hurjimmissa skenaarioissa ehkä 15 sotilaaseen ensi vuoden kuluessa. Päätöksen Suomen osallistumisesta sotilaalliseen kriisinhallintaan tekee tasavallan presidentti valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta.

Lain mukaan ulkomailla voi palvella kriisinhallintatehtävissä korkeintaan 2 000 suomalaista samanaikaisesti. Tällä hetkellä kyseisissä tehtävissä toimii alle 500 suomalaista, joista reilu sata on siviilejä ja vajaa 400 sotilaita. Koska nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa osallistuminen ei perustu YK:n turvallisuusneuvoston valtuutukseen, valtioneuvosto kuulee eduskuntaa tämän selonteon muodossa ennen kuin tekee ratkaisuehdotuksen tasavallan presidentille kuuden sotilaan joukon kasvattamisesta korkeintaan 15:een.

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeinen prioriteetti on tuki Ukrainalle ja maan suvereniteetille, itsenäisyydelle ja alueelliselle koskemattomuudelle. Viimeksi mainituksa on kaikkein eniten tehtävää koko Ukrainaa tukevalle läntiselle yhteisölle. Suomi tukee Ukrainan tavoitetta kestävästä ja oikeudenmukaisesta, YK:n peruskirjan sekä kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän mukaisesta rauhasta. Se edellyttää Ukrainan neuvotteluaseman vahvistamista esimerkiksi aseavun ja muun tuen muodossa sekä Venäjän taloudelliseen kykyyn vaikuttavia pakotteita. Lännen tuellakaan ei sotilaallista ratkaisua Ukrainan hyväksi ole vielä saatu, joten pakotepolitiikan kiristäminen ja siinä onnistuminen olisi tehokas keino Venäjän lyömiseksi. Silti pelkästään EU-maat ostivat viime vuonna Venäjältä energiaa vähintään 35 miljardilla eurolla. Samalla Venäjälle päätyy edelleen muun muassa sotateollisuuden tarvitsemia länsimaisia komponentteja.

Länsi puuhastelee siis kolmanneksi tehokkaimpien ja itselleen lyhyellä aikajänteellä miellyttävimpien tukitoimien parissa. Niidenkään merkitystä ei kuitenkaan pidä väheksyä, sillä ilman Ukrainan länneltä saamaa taloudellista ja sotilaallista tukea sota olisi luultavasti levinnyt maan rajojen ulkopuolelle muinakin kuin hybridioperaatioina, minkä viime yön tapahtumat selvästi osoittavat.

Suomi on osoittanut vahvaa tukea Ukrainalle 3,7 miljardin euron edestä, 29 puolustusmateriaalipaketin korvausarvon ollessa 2,7 miljardia. Ukraina on tällä hallituskaudella ollut suurin kehitysyhteistyökumppanimme, ja talouden kokoon suhteutettuna olemme yksi maailman suurimmista Ukrainan tukijoista.

Arvoisa puhemies! Ukraina liittyi Pohjois-Atlantin yhteistyöneuvostoon ja rauhan-kumppanuusohjelmaan samaan aikaan Suomen kanssa 1990-luvun alkupuolella. Naton ja Ukrainan kahdenvälistä kumppanuutta koskeva peruskirja solmittiin 1997. Myöhemmin annettiin sitä täydentävä julistus, joka vahvisti, että Ukrainasta tulee Naton jäsen tulevaisuudessa.

Ukraina on kumppanuutensa aikana osallistunut aktiivisesti Naton eri kumppanuusohjelmiin ja Naton kriisinhallintaoperaatioihin. Esimerkiksi maaliskuussa 2008, aikana, jolloin toimin Nato-johtoisessa KFOR-operaatioissa Kosovossa, ukrainalainen 25-vuotias YK-poliisi Kynol Ivor kuoli Mitrovican mellakoissa saamiinsa vammoihin. Ukraina on siis osoittanut solidaarisuutta länsimaita ja näiden pyrkimyksiä kohtaan jo kauan ennen kuin siitä tuli eurooppalaisten demokratioiden kiistaton etuvartio Venäjän laajamittaisen hyökkäyksen alettua helmikuussa 2022.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Venäjän täysimittainen hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu neljättä vuotta huolimatta ponnisteluistamme tulitauon ja rauhanneuvotteluiden aikaansaamiseksi. Sota on aiheuttanut Ukrainassa valtavaa tuhoa ja inhimillistä kärsimystä sekä muuttanut jo nyt perustavanlaatuisesti Euroopan turvallisuustilannetta. Oli pysäyttävää nähdä sunnuntaina mediassa tulleessa sama ministereiden kabinettirakennus, jossa itse vierailin alle kaksi viikkoa aiemmin.

Arvoisa puhemies! Kokoomus katsoo, että vaikka NSATUn kautta annettava tuki Ukrainalle on länsimaille tyypillisen varovaista rajoittuen vain Nato-maiden alueelle, osallistuminen vahvistaa Suomen asemaa aktiivisena, luotettavana ja solidaarisena liittolaisena. Operaatio tukee Ukrainan puolustuskykyä ja Nato-yhteensopivuutta. Ne ovat omiaan parantamaan pitkän aikavälin rauhan ja vakauden edellytyksiä Euroopassa. Samalla voidaan varmistaa Ukrainan tuen kestävyys, ennustettavuus ja parempi koordinointi sekä osoittaa, että Venäjän aggressio ei murra länsimaiden tukea Ukrainalle. Työskentelemme aktiivisesti, jotta Ukraina voisi liittyä Euroopan unioniin ja Natoon mieluummin ennemmin kuin myöhemmin.

Arvoisa puhemies! NSATUun osallistumisen vahvistaminen on maaltamme investointi Euroopan turvallisuuteen eli omaan turvallisuuteemme. Pidämme tärkeänä, että Suomi toimii aktiivisesti Ukrainan tukena kahdenvälisesti, Naton sisällä ja kansainvälisesti. Meidän on oltava valmiita kantamaan aiempaa enemmän ja rohkeammin vastuuta vapauden, demokratian [Puhemies koputtaa] ja eurooppalaisten turvallisuuden hyväksi. Kokoomus kehottaa valtioneuvostoa antamaan selonteon mukaisen ratkaisuehdotuksen tasavallan presidentille mahdollisimman nopeasti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.15 Veijo Niemi ps (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on valtioneuvoston selonteko Suomen osallistumisesta NSATUun, eli puolustusliitto Naton tarjoamaan turvallisuus- ja koulutustukeen Ukrainalle. Suomi osallistuisi tähän tukeen enintään 15 sotilalla. Osallistumista laajennettaisiin asteittain.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä antaa täyden tukensa tähänkin Ukrainan tukimuotoon. Tunnistamme Ukrainan valtavat ponnistukset ja uhraukset maansa puolesta noin kolme ja puoli vuotta jatkuneen puolustustaistelunsa aikana. Suomi osana vapaata maailmaa on lisännyt tukeaan Ukrainalle ja jatkanut pakotteita Venäjää vastaan. Tavoitteena on saada solmittua oikeudenmukainen ja kestävä rauha.

Suomen tuki Ukrainalle on ollut monipuolista. Se käsittää puolustustarvikkeita 2,7 miljardin euron edestä. Tämän lisäksi Ukrainalle on myönnetty myös taloudellista tukea. Ukraina on noussut tällä hallituskaudella Suomen suurimmaksi kehitysyhteistyön kumppaniksi. Tämä on ollut oikea linja.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus- ja koulutustuen tarkoitus on koordinoida avun toimitamista Ukrainaan sekä kehittää Ukrainan asevoimia. NSATU on verrattain tuore organisaatio, ja nyt toimintaa oltaisiin laajentamassa. Tässä yhteydessä suomalaisotilaat toimisivat organisaation esikunnassa Saksassa, mutta mahdollisesti myös muissa Naton jäsenmaissa tarpeiden mukaan. Esikuntatehtävät käsittävät tuen koordinaatio-, ohjaus- ja suunnittelutehtäville. Puolustusvoimat kartoittavat sopivia tehtäviä suomalaisille sotilaille.

Osallistumisen kustannukset on tänä vuonna arvioitu 1,27 miljoonaan euroon, ja ensi vuoden tavoite kasvattaa sotilaiden määrä kymmeneen kustantaisi 2,65 miljoonaa euroa. Mikäli ensi vuonna saavutetaan 15 sotilaan osallistuminen, kustannukset olisivat 3,82 mil-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

joonaa euroa. Kustannukset katetaan nykyisten määrärahakehysten puitteissa niin tämän kuin ensi vuodenkin osalta.

NSATUn laajentaminen parantaa myös Ukrainalle annettavan tuen tilannekuvaa. Tällä tavoin on helpompi varmistaa, että Ukrainan saama kansainvälinen tuki on jatkuvaa ja että se vastaa Ukrainan tarpeita. NSATUn laajentaminen palvelee myös osallistujia, jotta vastaavanlaisten kriisien edessä avun ja tuen ohjaus kohteeseen käy nopeasti ja mutkattomasti.

Saatujen uhka-arvioiden mukaan suomalaisiin sotilaisiin NSATUssa ei kohdistuisi aseellista tai fyysistä uhkaa. Keskeiseksi uhaksi on arvioitu Venäjän tiedustelu- ja turvallisuuspalvelut.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten mielestä on erittäin tärkeää viestiä Ukrainan tuesta myös itärajamme toiselle puolelle. Viestimme on, etteivät Suomi ja Naton liittokunta ole antamassa periksi. Venäjä on kylmästi laskelmoinut, että eräänlainen sotaväsymys valtaa Euroopassa alaa ja sotatilan ylläpitäminen johtaisi lopulta Venäjän voittoon. Haluamme osoittaa, että Venäjä on tehnyt tässä valtavan virhearvion.

Euroopassa on havaittu, ettei sota valitettavasti pääty pehmeillä keinoilla. Euroopan puolustusta on vahvistettava eurooppalaisin voimin. Siinäkin mielessä Suomen tuen kasvattaminen Ukrainalle on erittäin perusteltua. Yhdysvaltojen tilannekuva on viimeisimpien tietojen mukaan tarkentunut. Maan johto on havainnut, ettei Venäjällä ole halua saada solmittua rauhaa. Yhdysvallat on myös ilmaissut, että Euroopan tulee vastata itse omasta puolustuksestaan.

Näistä mainituista syistä perussuomalaiset antavat täyden tukensa Suomen osallistumisen laajentamisesta NSATUun. Korostamme Ukrainan itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden merkitystä. Ukrainalla on oikeus valita liittolaisensa ja kumppaninsa. Suomen osallistuminen tähän turvallisuus- ja koulutustukeen edesauttaa Ukrainaa näiden oikeuksien toteutumisessa.

Arvoisa puhemies! Ukraina on osoittanut periksiantamatonta sitkeyttä Venäjän laiton hyökkäystä vastaan. Tuhannet ukrainalaiset ovat menettäneet henkensä tai kotinsa hyökkäyssodan seurauksena. Oikeudenmukaisen ihmisen mieli asettuu epäroimattä ukrainalaisten puolelle. NSATU-tuki on perusteltua. Se on oikein, ja se on välttämätöntä. Se on yksi palanen kaikesta Ukrainalle annetusta tuesta. Se on osoitus siitä, että arvostamme vapautta silloin, kun vapautta uhataan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

15.20 Johannes Koskinen sd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt käytävä lähetekeskustelu selonteosta Suomen osallistumisesta Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen on osaltaan jatkoa juuri käydylle keskustelulle Euroopan turvallisuudesta ja puolustuksesta. Selonteossa esitetään, että Suomi osallistuisi niin kutsuttuun NSATUun eli Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen enintään 15 sotilaalla. Selonteon mukaisesti tukiohjelman tehtäviin kuuluvat Naton jäsenmaiden ja kumppanimaiden materiaalitoimitusten koordinointi Ukrainaan sekä Ukrainalle annettava sotilaallinen koulutus. Tämän lisäksi NSATU vastaa Ukrainan asevoimien kehittämiseen ja Nato-yhteensopivuuteen liittyvistä tehtävistä. Suomi osallistuisi jatkossakin esikunta-tehtäviin sekä tarvittaviin hallinto- ja tukitehtäviin.

Arvoisa puhemies! Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on perustavanlaatuisesti muuttanut turvallisuusympäristöä Euroopassa. Hyökkäyssota rikkoo räikeästi kan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

sainvälistä oikeutta. Ennen kaikkea kyse on kuitenkin inhimillisistä kärsimyksistä, ihmishenkien menetyksistä, kotien tuhoutumisesta, sodan jättämistä syvistä traumoista.

Tämä Venäjän hyökkäyssota on jatkunut jo yli kolme ja puoli vuotta. Ukraina käy oikeutettua puolustustaistelua Venäjää vastaan, joka vastoin kansainvälistä oikeutta pyrkii julmin sotilaallisin voimankäytön keinoin muuttamaan suvereenin itsenäisen valtion rajoja. Ukraina taistelee sekä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän että eurooppalaisen turvallisuuden puolesta. Se, kuinka sota lopulta päättyy, on hyvinkin merkityksellistä koko Euroopan turvallisuusarkkitehtuurille. SDP:n eduskuntaryhmä korostaakin, että Ukrainan tukemista on jatkettava niin pitkään kuin tarpeellista.

EU-maiden, Yhdysvaltojen ja Nato-maiden tuen jatkaminen Ukrainalle on ensiarvoisen tärkeää. Samaan aikaan on EU:n ja USA:n Venäjään kohdistamia pakotteita jatkettava ja tehostettava, jotta voidaan heikentää Venäjän sotataloutta ja sitä kautta kykyä käydä sotaa Ukrainaa vastaan ja muutoinkin uhata rauhaa ympärillään.

Suomi on yksi Ukrainan vahvimista tukijoista talouden kokoon nähden. Tähän mennessä Suomi on tukenut Ukrainaa noin 3,7 miljardilla eurolla. Tuki pitää sisällään niin kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun kuin puolustusmateriaalituen. Kuten ulkoasiainvaliokunta mietinnössään valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta linjasi, on tärkeää, että Suomen laaja-alainen tuki Ukrainalle jatkuu sekä kahdenvälisesti että osana Euroopan unionia ja Natoa. Ukrainan omien asevoimien ja puolustusteollisuuden tukeminen niin sodankäynnin aikana kuin myös sen jälkeen, kun aseet toivottavasti pian hiljenevät, on keskeistä, jotta Ukrainalla on oma vahva ja uskottava puolustus sotilaallista voimankäyttöä vastaan tulevaisuudessa.

Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä tukee vahvasti valtioneuvoston selonteon mukaisesti Suomen osallistumista Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen. Se voi rakentua edelleen intensiivisemmäksi turvallisuusjärjestelyjen elementtinä.

Arvoisa puhemies! Rauhasta ja Ukrainan tulevaisuudesta ei voida puhua ilman, että Ukraina on mukana rauhanneuvotteluissa kaikissa ratkaisevissa pöydissä. Euroopan unionin on oltava mukana sen vuoksi, että kyse on koko mantereemme turvallisuudesta ja rauhanomaisesta tulevaisuudesta. Tavoitteena on sodan loppuminen ja kestävä ja oikeudenmukainen rauha. Pyrkimykset saada Ukrainan ja Venäjän presidentit neuvottelupöytään eivät ole tuoneet valitettavasti tulosta, vaan sota ja pommitukset jatkuvat yhä edelleen.

Syyskuun alussa niin kutsuttu halukkaiden koalitio sopi Ukrainalle annettavien turvallisuusjärjestelyjen valmistelusta. Ne otettaisiin käyttöön siinä vaiheessa, kun tulitauko tai rauhansopimus on saatu aikaan. Suomi on laajalla konsensuksella ilmoittanut osallistuvansa turvallisuusjärjestelyihin meille sopivalla tavalla. Tämän osalta SDP:n eduskuntaryhmä pitää erittäin tärkeänä, että eduskunta on tiiviisti mukana valmisteluissa Suomen osallistumisesta turvallisuusjärjestelyihin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

15.25 Mikko Savola kesk (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu jo neljättä vuotta, rauhanponnisteluista huolimatta. Ukraina taistelee paitsi itsenäisyytensä myös koko Euroopan turvallisuusjärjestyksen puolesta. Tämä sota koskettaa meitä kaikkia, ja se määrittää myös Suomen ja koko pohjoisen Euroopan turvallisuuden.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Vaikka rauha Ukrainassa on vielä kaukana, on edistystä tapahtunut Ukrainalle annettavissa turvallisuusjärjestelyissä. Ukrainaa tukeva koalitio on käynyt keskusteluja jo pitkään. Sen tehtävänä on panna toimeen turvatakuut, kun tulitauko tai rauhansopimus on ajankohtainen. On tärkeää, että olemme valmiita toimimaan heti, kun mahdollisuus kestävään rauhaan avautuu.

Suomen osallistumisesta on päätettävä eduskunnassa. Päätöksellä on oltava laaja parlamentaarinen tuki. On tärkeää, että tiedonkulku hallituksen ja eduskunnan valiokuntien välillä on saumatonta. Suomella on vahvuuksia, joita meidän kannattaa hyödyntää. Niihin kuuluu osaaminen, luotettavuus ja pitkä kokemus kansainvälisestä yhteistyöstä. Olemme huolehtineet omasta turvallisuudestamme, ja siksi meidän osaamistamme arvostetaan.

Arvoisa puhemies! Minulla on ollut mahdollisuus vierailla Ukrainassa nyt neljä kertaa, joista kaksi kertaa etulinjassa. Kokemukset Kiovasta, Zaporizžjasta, Harkovasta ja Odestasta ovat vahvistaneet näkemystä tuen merkityksestä Ukrainalle. Ukrainalaiset arvostavat tukea ja tukijoiden kanssa käytäviä keskusteluja. Suomi on taloutemme kokoon nähden yksi vahvimista Ukrainan tukijoista. Tämä kertoo suomalaisen yhteiskunnan laajasta tahdosta ja sitoutumisesta.

Voimakasta tukea pitää jatkaa ja edelleen kehittää. Ukraina tarvitsee lisää suorituskykyä, kuten ammuksia, mutta erityisesti pitkän kantaman ohjuksia ja vahvempaa ilmapuolustusta. Miehitämättömien ilma-alusten rooli taistelukentällä on kasvanut. Droonien käytössä ja kehittämisessä voimme myös itse ottaa oppia Ukrainasta. Teknologia on kehittynyt ja kehittyä nyt erittäin nopeaa vauhtia. Tämä kehitys muuttaa sotilaallista toimintaympäristöä pysyvästi.

Ukrainaa tuetaan laajalla keinovalikoimalla puolustusmateriaaleista humanitääriin apuun. Kansalaisjärjestöt tekevät arvokasta työtä Ukrainan siviiliyhteiskunnan tukemiseksi. On syytä korostaa, että myös humanitääriin apu ja jälleenrakennus ovat osa kokonaisuutta, jolla vahvistetaan ukrainalaisten selviytymistä ja kestävyys.

Arvoisa herra puhemies! Eurooppa ja Nato ottavat yhä enemmän vastuuta Ukrainan tukemisesta. Ukraina kytkeytyy yhä tiiviimmin osaksi eurooppalaista turvallisuusrakennetta. Ukrainalle avautuu tie EU-jäsenyyteen, kun sen jäsenyysehdot täyttyvät. Samoin Ukrainan polku Naton jäseneksi on peruuttamaton.

Nato-parlamentaarikkoina olemme ottaneet kollegojen kanssa kantaa myös Ukrainan liittymisestä Ison-Britannian johtamaan JEF-yhteistyöhön. Uuden puolustusmateriaalin myötä Ukrainan sotilaallisen koulutuksen merkitys korostuu. Suomi tarjoaa omaa osaamistaan sotilaskoulutuksessa. Osallistumme EU:n koulutusoperaatioon, Ison-Britannian johtamaan Interflex-operaatioon ja vahvistamme osallistumista Naton operaatioissa. Tämä osoittaa, että olemme mukana siellä, missä päätöksiä tehdään ja toimintaa johdetaan.

Nato ei ole eikä Nato pyri sodan osapuoleksi, mutta liittokunnan rooli vahvistuu Ukrainalle annettavan turvallisuus- ja koulutustuen koordinaatiossa. Keskusta tukee Suomen osallistumisen vahvistamista NSATUssa, Naton koulutus- ja tukioperaatiossa. Suomen on oltava jatkossakin mukana rakentamassa Ukrainalle tietä kohti oikeudenmukaista ja kestävä rauhaa, rauhaa, jossa Ukraina säilyttää vapautensa ja itsemääräämisoikeutensa, rauhaa, jossa koko Euroopan turvallisuus vahvistuu. Tämä on yhteinen tehtävämme ja yhteinen velvollisuutemme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

15.30 **Atte Harjanne vihr** (ryhmäpuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä ja päättäväisestä ja arvokkaasta työstä viime aikoina muidenkin asioiden parissa.

Ukrainan asia on meidän asiamme, ja Ukrainan puolustussodan lopputulos on ratkaiseva Suomen ja Euroopan tulevaisuuden ja turvallisuuden kannalta. Me tuemme Ukrainaa taloudellisesti, poliittisesti ja sotilaallisesti. Se on oikein ja välttämätöntä.

Tämä käsillä oleva selonteko koskee Suomen osallistumista Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuuskoulutustukeen NSATUun. Käytännössä linjataan osallistumisen laajentamisesta nykyisestä enintään kuudesta sotilaasta enintään 15:een. Ratkaisu on perusteltu. Kuten selonteossa todetaan, osallistumisen kasvattaminen osoittaa Suomen sitoutumista liittokunnan taakanjakoon tilanteessa, jossa Euroopan valtioilta odotetaan aiempaa suurempaa vastuuta Ukrainan tukemisessa. Samalla se vahvistaa Suomen profiilia Ukrainan johdonmukaisena tukijana. Vihreä eduskuntaryhmä kannattaa siis lämpimästi NSATUun osallistumista ja valtuutuksen laajentamista.

Tämän selonteon yhteydessä on mielekästä pohtia Suomen roolia Ukrainan tukijana ja oman ja Euroopan turvallisuuden aktiivisena rakentajana tätä operaatiota laajemmin.

Arvoisa puhemies! Suomen on kaikissa pöydyissä ajettava Ukrainalle voimakkaampaa tukea ja Venäjälle lisää painetta. Pakotteita Venäjää kohtaan on kiristettävä ja niiden kiertoa tulpattava nykyistä tehokkaammin. Kaikki energian osto Venäjältä on vihdoinkin lopetettava, venäläisen öljyn hintakattoa laskettava, varjolaivaston vaaralliseen seilaamiseen puututtava tiukemmin ja länsiteknologian valumista Venäjälle padottava. Ukrainaan iskee edelleen ohjuksia ja drooneja, joissa on läntisiä komponentteja.

Ukrainan koulutus- ja materiaaliapu ei saa hiipua, vaan sitä on vahvistettava ilman rajoituksia. Tasavallan presidentti on noussut asian ympärillä kansainvälisessä keskustelussa keskeiseen asemaan, ja häntä on syytä kiittää hyvästä työstä. Me täällä ymmärrämme, että Ukrainan tuki ei saa hiipua. Valitettavasti kaikki liittolaismaidemme päättäjät eivät jaa samaa kriisitietoisuutta. Suomea tarvitaan yhtenä unilukkareista, eikä pelkkä kellonsoittelu riitä. Venäjän rajamaana ja pienenä taloutena emme voi irrottaa valtavia voimavaroja oman puolustuksemme kustannuksella, mutta se ei saa olla veruke tehdä vähemmän kuin mihin kykenemme. Ukrainaa on tuettava, koska se on oikein. Se on myös viisasta, sillä jos Venäjä jää sodassa voitolle, omaa puolustustamme koetellaan entistä todennäköisemmin.

On tärkeää, että Suomi näyttää esimerkkiä ja osallistuu materiaali- ja koulutustukeen kaikissa kokoonpanoissa: Natossa, EU:ssa, halukkaiden koalitioissa ja kahdenvälisesti. On välttämätöntä, että Suomi sitoutuu Ukrainan turvallisuusjärjestelyihin. Oikeudenmukainen, kestävä rauha on mahdollinen vain, jos Ukraina voi luottaa sen kumppaneiden olevan valmiita, sitoutuneita ja kykeneviä takaamaan sen turvallisuuden ja jos Venäjä tietää, että länsi on tosissaan.

Suomen on myös määrätietoisesti edistettävä Ukrainan EU-jäsenyyttä ja Nato-jäsenyyttä ja matkalla siihen mahdollisimman tiivistä puolustusyhteistyötä EU- ja Nato-maiden kanssa. Ukrainaa ja ukrainalaisia pitää tietysti auttaa nyt sodan keskellä kautta linjan. On autettava rakentamaan uusia kouluja Venäjän tuhoamien tilalle, korjattava ympäristötuhoja ja vahvistettava energia- ja terveydenhuoltoa sekä väestönsuojelua. Tähän tarvitaan myös kehitysyhteistyövaroja.

Suomi on myös koti monelle sotaa paenneelle ukrainalaiselle. Heidän mahdollisuuksiinsa rakentaa tulevaisuutta on huolehdittava. Maahanmuuttopolitiikan kiristykset vaikeuttavat heidänkin elämäänsä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Arvoisa puhemies! Suomen on myös osaltaan varmistettava, että Euroopalla on kyky puolustaa sekä Ukrainaa että itseään. Oma puolustuksemme on verrattain vahva, ja vahvistamme sitä parhaillaan merkittävästi. Rahoituksen lisäksi eduskunnan on tehtävä työnsä lainsäätäjänä, jotta suomalaiset ammattisotilaat ja reserviläiset voivat tehokkaasti puolustaa Suomea ja Eurooppaa ja tukea Ukrainaa. Myös kansalaisten muun tuen, esimerkiksi joukkorahoituksen Ukrainan asevoimien avuksi, pitää saada virrata vapaammin.

Ylipäänsä on entistä tärkeämpää ymmärtää se, miten tiukasti sidoksissa oma turvallisuutemme on muihin. Naton ja EU:n jäsenenä sekä Ukrainan ystävänä puolustuksemme on jo kansainvälistä. Mitä yhtenäisemmin ja päättäväisemmin Eurooppa puolustautuu ja tukee Ukrainaa, sitä parempi myös meille. Suomalaisten enemmistö ymmärtää tämän. Ei olekaan yllättävää, että elokuksessa kyselyssä kansan keskuudessa oli vahva tuki Ukrainan turvatakuisiin osallistumiselle myös suomalaisin joukoin.

Arvoisa puhemies! Ukrainan asia on meidän asiamme. Toimikaamme sen mukaisesti täydellä sisulla ja sydämellä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm, olkaa hyvä.

15.36 Timo Furuholm vas (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän laiton hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu neljättä vuotta, ja se on muuttanut Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittista asemaa ja koko Euroopan turvallisuustilannetta merkittävästi ja pitkäkestoisesti.

Suomi on osallistunut puolustusministeriön päätöksellä 11.7.2024 lähtien Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen NSATUun kahdella sotilaalla ja osallistunut 5.12.2024 alkaen presidentin päätöksellä enintään kuudella sotilaalla. Päätöksestä on annettu selvitys eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle.

Nyt osallistumista ollaan laajentamassa niin, että Suomi osallistuisi jatkossa NSATUn esikuntatehtäviin ja tarvittaviin hallinto- ja tukitehtäviin NSATUn esikunnassa Saksassa sekä tarvittaessa NSATUn muissa toiminnoissa Naton jäsenvaltioiden alueella enintään viidellätoista sotilaalla. Nyt tehtävää päätöstä varten eduskuntaa kuullaan tässä asiassa ensimmäistä kertaa selontekomenettelyllä. Onkin tärkeää, että eduskuntaa kuullaan asian suhteen ja sen vaikutusmahdollisuudet turvataan. Vaikka tämän tehtävän uhka-arvio jo sijaintinsa puolesta on alhainen, on oleellista myös se, että mikäli uhka-arviot Suomen suorittamissa tehtävissä merkittävästi muuttuvat, on eduskuntaa informoitava tästä asianmukaisesti.

Arvoisa puhemies! On raastavaa seurata Ukrainan sodan kauhuja, joita Venäjä on valmis alati jatkamaan. Sodan koko ajan pitkittyessä ukrainalaisten jaksaminen on todella kovalla koetuksella. Miljoonat ihmiset Ukrainassa ovat menettäneet kotinsa, ja pulaa on kaikista perusasioista, kuten vedestä, lämmityksestä ja terveydenhuollosta. Ukrainan sotilaallisen tukemisen lisäksi onkin tärkeää tukea ukrainalaisten siviilien elämää ja arkea Ukrainassa, sillä tämä luo osaltaan pohjaa maan tulevalle jälleenrakentamiselle.

Siksi on hienoa ja tärkeää, että Suomi tukee Ukrainaa monin eri tavoin. Selonteon mukaan Suomi on antanut Ukrainalle tukea niin kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun, siviilipuolen materiaalituen ja puolustusmateriaalituen kautta. Suomi onkin kansainvälisesti vertaillen ja talouden kokoon suhteutettuna yksi vahvimista Ukrainan tukijoista. Erityisen hienoa on tämän salin yksimielisyys Ukrainan tuen tärkeydestä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Arvoisa puhemies! Kansainvälisen yhteisön on tehtävä kaikkensa, jotta Venäjä lopettaa kansainvälisen oikeuden vastaisen laittoman hyökkäyksensä ja Ukrainaan saadaan rauha. Ukrainan tuki ei saa hiipua, sillä Ukrainan saama sotilaallinen ja taloudellinen tuki vaikuttaa ratkaisevasti myös siihen, millainen sen tuleva neuvotteluasema suhteessa Venäjään tulee olemaan, eli rauhanehtoihin. Nykyisessä ulko- ja turvallisuuspoliittisessa tilanteessa Euroopalta tarvitaan entistä vahvempaa yhtenäisyyttä, ja Suomen täytyy olla omalta osaltaan mukana sitä aktiivisesti rakentamassa.

Suomen ja koko Euroopan turvallisuustilanteeseen vaikuttaa aaltoillen myös se, että Yhdysvallat on Donald Trumpin johdolla ottanut ulkopolitiikalleen uuden suunnan, jonka ennustettavuus on vähintäänkin haastava. On hyvä tiedostaa, että myös tämä muutos voi olla pitkäkestoinen. Vallitsevassa toimintaympäristössä Euroopan on tehtävä selväksi, että rauhaa ei voi neuvotella suurvaltojen ehdoilla ilman Ukrainaa. Kysymys on Ukrainan tulevaisuudesta. Kyse on myös koko Euroopan turvallisuudesta, ja on aivan olennaista, että Ukrainan lisäksi myös Eurooppa on mukana neuvottelupöydässä. Euroopan on myös aika huolehtia omasta turvallisuudestaan itse ja vähentää riippuvuuttaan Yhdysvalloista.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean jälleen sen tärkeän asian, että on ukrainalaisten itsensä päätettävissä, millaisilla ehdoilla rauha tulevaisuudessa rakennetaan. Vain he itse voivat arvioida, millaisen hinnan he ovat valmiita maksamaan sodan jatkamisesta tai sen lopettamisesta. Samalla tapaa on Ukrainan päätettävissä, mihin kansainvälisiin järjestöihin he pyrkivät. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Bergqvist, varsågod.

15.40 **Sandra Bergqvist r** (ryhmäpuheenvuoro): Ärade talman! Jag vill börja med att tacka minister Valtonen för hennes mycket goda och viktiga arbete och hennes mod för att stå upp för det som är rätt.

Ärade talman! Ukrainas sak är vår. Tre och ett halvt år har nu gått sedan Ryssland startade sitt brutala fullskaliga anfallskrig i Ukraina. I tre och ett halvt år har det ukrainska folket kämpat för sitt land och för oss, men prövningarna i Ukraina har varit ofattbart hårda och lidandet enormt. Den senaste attacken i Ukraina mot civila höghus och regeringsbyggnader talar om ett krig som blivit allt mer hänsynslöst. Det samma gäller händelserna i Polen, där ryska drönare tagit sig in i polskt luftrum. Vi säger det igen: Vi fördömer kriget, och det måste stoppas.

Sanomme sen jälleen: Me tuomitsemme sodan. Putinin sota on pysäytettävä, ja Ukraina tarvitsee kaiken mahdollisen tuen taistellessaan vapautensa ja demokratian puolesta. Suomi on yksimielisesti tukenut Ukrainan vapaustaistelua taloudellisesti, materiaalisesti ja humanitäärisesti. Meidän sitoutumisemme on tärkeää. Me osoitamme selvästi, että puolustamme aina itsenäisyyttä, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja vapaata kansalaisyhteiskuntaa, jossa kansan ääni kuuluu. Kansainvälisellä tasolla on selvää, että Venäjään kohdistuvia pakotteita on nopealla aikataululla kiristettävä ja painetta sodan lopettamiseen on lisättävä.

Ärade talman! SFP anser att det är helt avgörande att vi fortsätter stödet till Ukraina i alla dess olika former. En viktig pusselbit i helheten är hjälpen för att samordna stödet från Nato-länder gällande materialleveranser, logistik och militär utbildning som ges till Ukraina.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Dessa är centrala komponenter med tanke på hur effektivt landet i praktiken kan arrangera sitt försvar. Finland utökar mängden soldater i Natos så kallade NSATU-operation till femton personer. Vi är nöjda över att vi kan bidra med vår kunskap, särskilt inom militär utbildning, som vi har goda kunskaper i tack vare att vi har bevarat värnplikten.

Vi i SFP anser att det handlar om att hjälpa landet att stärka sin motståndskraft inte bara militärt, utan för att trygga att centrala samhällsfunktioner såsom kritisk infrastruktur, sjukhus och skolor skyddas och hålls i gång. Detta speglas i folkets framtidsstro, som är avgörande för att orka fortsätta stå emot i kriget. Framför allt behöver människor hopp om en trygg framtid för att kunna bygga upp Ukraina igen.

Arvoisa puhemies! Ukrainan sodassa on kyse paljon muustakin kuin vain siitä, mitä taistelukentällä tapahtuu. Sodan vaikutukset ulottuvat kauas Ukrainan rajojen ulkopuolelle. Kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää koetellaan yhä enemmän, ja on olemassa tahoja, jotka haluavat, että kansainvälisen oikeuden sijaan jotain muuta vallitsee. Tämä kehitys on huolestuttavaa, ja se huolestuttaa meitä syvästi, koska pelissä on nyt paljon.

Arvoisa puhemies! Paine rauhan solmimiseen kasvaa päivä päivältä sodan jatkuessa, mutta yksi on varmaa: vain Ukraina voi päättää rauhan ehdoista ja tulevaisuudestaan. Halukkaiden koalitio tekee tärkeää työtä pyrkiessään laatimaan turvatakuumallin, jota voitaisiin käyttää mahdollisen rauhansopimuksen yhteydessä. Vapaa Ukraina tarkoittaa turvallisempaa Eurooppaa. Siksi meidän on jatkettava määrätietoista työtä rauhan ja vakauden puolesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

15.45 Peter Östman kd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime sunnuntaiaamuna Kiovan asuinlähiöiden ilmassa leijui sakeaa savua ja raunioista nousi pölyä, kun pelastustyöntekijät auttoivat kotinsa menettäneitä. Venäjän massiivinen drooni- ja ohjusisku oli sodan suurin tähän mennessä — isku, joka vei viattomien ihmisten henkiä ja kohdistui myös Ukrainan hallituksen rakennukseen.

Värderade talman! På söndag morgon såg vi Rysslands svar på president Zelenskyjs inbjudan att komma till Kiev för att diskutera freden. De här attackerna berättar på ett kargt sätt för oss hur Ryssland ser på diplomati.

Arvoisa puhemies! Nämä iskut kertovat karulla tavalla siitä, mikä on Venäjän käsitys diplomatiasta. Ne osoittivat myös sen, ettei mikään Ukrainassa ole turvassa. Siksi juuri nyt Suomen — ja koko Euroopan unionin — on tuettava Ukrainaa entistä vahvemmin. Vapaus Euroopassa ei ole itsestäänselvyys vaan olemassaolomme elinehto.

Arvoisa puhemies! Valtioneuvosto esittää, että Suomi osallistuu Naton Ukrainalle antamaan turvallisuus- ja koulutustukeen enintään 15 sotilaalla, joiden tehtävät sijoittuvat pääosin Naton esikuntaan Saksassa.

Venäjän hyökkäyksen jälkeen olemme antaneet Ukrainalle tukea 3,7 miljardin euron edestä, josta suurin osa on ollut puolustusmateriaalia. Nato on vahvistanut Ukrainan tukemista erityisesti Washingtonin huippukokouksen 2024 päätösten jälkeen.

Naton Ukrainalle annettavan turvallisuus- ja koulutustuen tehtävänä on koordinoida materiaalitukea ja koulutusta, vahvistaa Ukrainan asevoimien Nato-yhteensopivuutta sekä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

varmistaa tuen pitkäjänteisyys. Suomen osallistuminen tähän operaatioon on konkreettinen ja poliittinen osoitus sitoutumisestamme Ukrainan puolustamiseen ja liittokunnan yhteiseen taakanjakoon.

Turvallisuusarvioiden mukaan suomalaiset sotilaat toimivat esikunta- ja tukitehtävissä, eikä fyysistä uhkaa arvioida merkittäväksi. Keskeisimmän riskin muodostaa Venäjän tiedustelu- ja vaikuttamistoiminta. Kustannukset ovat hallittavissa, ja ne katetaan nykyisten kehysten puitteissa.

Arvoisa puhemies! Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan periaatteena on Ukrainan tukeminen sen taistelussa itsenäisyytensä ja alueellisen koskemattomuutensa puolesta. Jotta Ukrainan puolustus ei murtuisi, lännen jatkuvat ase- ja ammustoimitukset sekä Ukrainan oman aseeteollisuuden kehittäminen ovat elintärkeitä. Kestävä rauha syntyy vain, jos Ukraina saa tarvitsemansa tuen ja jos Venäjän hyökkäys pysäytetään.

Kristillisdemokraattien kanta on tässä asiassa järkähtämätön: Ukrainan tukemista on jatkettava. Ukraina puolustaa koko läntistä maailmaa Venäjän arvaamattomia ja brutaaleja hyökkäyksiä vastaan, ja siksi Ukraina tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa kaiken mahdollisen avun. Euroopan ei tule joustaa yhteisestä puolustuslinjasta. Me suomalaiset muistamme, millaisen hinnan oma kansamme maksoi sodasta vain muutama sukupolvi sitten.

Jokainen ihmiselämä on arvokas, ja jokaisella maalla on oikeus puolustautua hyökkäystä vastaan. Ukrainan tukeminen on samalla koko Euroopan turvallisuuden puolustamista. Kaikkien EU-maiden onkin nyt syytä pohtia vakavasti, millaista konkreettista lisäapua voimme yhdessä tarjota Ukrainalle lukuisten pakotteiden lisäksi. EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Kaja Kallas totesi viime kuussa, että 19:tä EU:n pakotepakettia Venäjää vastaan suunnitellaan.

Lopuksi, arvoisa puhemies: Tämä selonteko vahvistaa, että Suomi kantaa vastuunsa liittokunnassa ja seisoo Ukrainan rinnalla. Meidän tukemme Ukrainalle ja sen kansalle jatkuu vahvana ja järkkymättömänä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman poissa. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.50 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Yhteinen turvallisuus on luottamusta, sitoutumista ja vastuunkantoa, ja juuri näistä tässä selonteossa on kyse. Suomen osallistuminen Naton turvallisuus- ja koulutustukitoimintaan Ukrainassa on perusteltu, välttämätön ja oikein ajoitettu päätös. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on kestänyt nyt jo neljättä vuotta. Se ei ole vain hyökkäys Ukrainaa vastaan, se on hyökkäys koko eurooppalaista turvallisuusjärjestystä vastaan. Siksi Suomen ja liittolaistemme on tuettava Ukrainaa paitsi aseilla, ammuksilla ja rahalla myös osaamisella ja koordinaatiolla.

Arvoisa puhemies! Selonteon mukaan Suomi osallistuu NSATU-toimintaan enintään 15 sotilaalla. Kyse on esikunta-, hallinto- ja tukitehtävistä, jotka toteutetaan Naton jäsenvaltioiden alueella, erityisesti Saksassa. Emme ole mukana taistelussa vaan tukemassa heitä, jotka taistelevat vapauden ja demokratian puolesta. Tämä tarkoittaa sitä, että kannamme vastuumme Naton turvallisuus- ja koulutustoiminnassa Ukrainan tukemiseksi. Olemme sanojemme veroisia, luotettavia, tiimipelaajia myös turvallisuuden kentällä. Tämä on turvallisuutta rakentavaa läsnäoloa. NSATUn kautta koordinoidaan materiaalityökaluita, logistiikkaa ja sotilaallista koulutusta. Sillä vahvistetaan Ukrainan asevoimien suorituskykyä ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Naton yhteensopivuutta. Tässä työssä Suomi on mukana, ei sivustakatsojana vaan vastuunkantajana.

Arvoisa puhemies! Suomi on ollut Ukrainaa vahvistamassa, tukijoista suhteessa väestön ja talouden kokoon yksi suurimpia. Tuki on ollut johdonmukaista ja sisältänyt 29 puolustustarvikepakettia, mikä on noin 3,7 miljardin euron kokonaispanos.

Tällä selonteolla jatkamme selkeää linjaamme. Vahvistamme Ukrainan neuvotteluasemaa mutta myös omaa uskottavuuttamme puolustusliiton, Naton, jäsenenä. Tuki Ukrainalle ei ole pelkästään solidaarisuutta, se on myös omaa turvallisuuspolitiikkaamme. Ukraina puolustaa rajoja, jotka määrittävät koko Euroopan turvallisuuden ja tulevaisuuden. Vahva Ukraina tarkoittaa vakaampaa Eurooppaa, ja vahva Eurooppa tarkoittaa turvallisempaa Suomea.

Arvoisa puhemies! On hyvä muistaa, että Suomi ei ole yksin. NSATU on Naton yhteinen hanke, jonka kautta liittolaiset jakavat taakkaa. Suomen osallistuminen osoittaa, että kannamme vastuuta yhteisestä turvallisuudesta. Samalla pidämme huolta siitä, että meille tärkeät arvot, kuten vapaus, demokratia ja kansojen itsemääräämisoikeus, eivät jää yksin.

Kannatan selontekoa ja Suomen osallistumista NSATUun. Nyt pakotteet tappiin, ja me tiedämme, että Venäjä uskoo vain voimaan. Tämä on oikea päätös oikeaan aikaan turvallisuuden, yhteistyön ja kansainvälisen vakauden puolesta. Slava Ukraini! — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

15.55 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On äärimmäisen tärkeää, että Suomi osallistuu tähän yhteiseen ponnistukseen, jolla Ukrainan turvallisuutta parannetaan ja sitä asiantuntijuutta täältä muualta Euroopasta annetaan parhaalla mahdollisella tavalla ja ennen kaikkea niin, että se hyödyttää Ukrainan puolustusta. Totta kai Ukraina tarvitsee aseita, se tarvitsee taloudellista tukea, mutta väitän, että se henkinen tuki ja Euroopan yhtenäisyys Ukrainan takana tässä äärimmäisen vaarallisessa tilanteessa Venäjän aggressiivisen hyökkäyksen jatkuessa jo neljättä vuotta, ja se, että olemme yhtenäisenä Ukrainan takana, on ihan välttämätöntä. Jos se tunne murtuu jostakin kumman syystä, niin sitten ollaan todella vaikeassa tilanteessa.

Samalla nostan esille myös tämän euroatlanttisen suhteen. Elikkä Euroopan unionin maiden, Nato-maiden ja Euroopan unionin tulee pitää Yhdysvaltoihin mahdollisimman hyvät suhteet, ja että ennen kaikkea tämä yhteinen linja säilyy puolustusasioissa. Näin olen myös pystymme auttamaan Ukrainaa paljon tehokkaammin.

Kannattaa huomata se tästä Venäjän aggressiivisesta hyökkäyksestä, että nythän kun oli tämä kokous, johon osallistui sekä Venäjä, Kiina, Pohjois-Korea ja Intia, niin tuntuu, että koko tällä liittokunnalla, mikä sillä puolella on, on valtavasti voimaa ja tarvittaessa näköjään tahtoakin tulla tänne, mennä rajojen yli ja vaarantaa näin ollen demokraattisten valtioiden toimintaa — diktatuurimaitahan nämä äsken mainitut maat ovat suurimmaksi osaksi.

Arvoisa puhemies! Toivon, että tässä asiassa yhteisymmärrys Suomessa säilyy. Suomihan on Euroopan unionin maista kokoonsa nähden erittäin vahvasti tukenut Ukrainan sotaponnistuksia, ja niin sen pitää ollakin, koska kysymyshän on Euroopan unionin tasolla ja Euroopan tasolla siitä, saammeko elää vapaassa, demokraattisessa valtiossa, jossa vallitsevat vapaus ja normaalit lait ja jossa ennen kaikkea ihmiset voivat elää turvallisesti kotonaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Tapahtumat viime yönä Puolassa osoittavat, että tätä rauhantilannetta, mikä Euroopassa on, on nyt järkytetty taas yhden kerran pieneltä osin, vain pieneltä osin, mutta aivan yhtä arvokasta oli se, että Nato välittömästi reagoi tähän ja yhtenäisyyttä vartioitiin sillä, että koneet olivat ilmassa ajoissa, ja reaktio Venäjään päin oli ihan selkeä ja yksiselitteinen. Yhteisymmärrys tässä asiassa on ihan välttämätöntä, ja toivon, arvoisa puhemies, että se säilyy. Jos emme ymmärrä sitä nyt, että jos Ukraina menee sillä tavalla kuin Venäjä toivoo, niin tilannehan ei tietenkään jää siihen, vaan se on sen jälkeen sitten muun Euroopan ongelma. Se tulee tänne pohjoista kohti.

Arvoisa puhemies! Toivon, että yhteisymmärrys säilyy, ja toivon myös, että Suomessa täällä maan sisällä meidän oma alueellinen politiikkamme myös saisi pikkuisen muutosta, koska tuo itäisen Suomen tilanne on aivan kammottava. Tässäkin budjettiesityksessä, mitä nyt on tutkittu Pohjois-Karjalan maakunnassa aivan isolla joukolla, ne investoinnit, mitä itäiseen Suomeen tulee, ovat jääneet... — tai yhden ainakin löysin, voi siellä joku toinenkin vielä löytyä. Mutta nämäkin ovat vakavia asioita. Vain elinvoimainen, vahva maakunta pystyy omasta alueestaan huolehtimaan, ja toimimme myös maanpuolustuksessa sillä keinoin kuin Suomi odottaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen, olkaa hyvä.

15.58 Sara Seppänen ps: Arvoisa puhemies! Putinin sota Ukrainaa ja Eurooppaa kohtaan käy yhä röyhkeämmäksi. Venäjän lennokit ovat loukanneet Puolan ilmatilaa viime yönä. Venäjä on toimillaan osoittanut, että sillä ei ole pyrkimystä rauhaan. Venäjä toimii sotatalousmaassa ja tulee toimimaan siinä vuosia, ehkä vuosikymmeniä. Meidän on vastattava tähän vahvistamalla omaa puolustusta, tukemalla Ukrainaa ja pitämällä Eurooppa yhtenäisenä.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on muuttanut Euroopan turvallisuusympäristön perustavanlaatuisesti. Ukrainan puolustustaistelun tukeminen on paitsi moraalinen velvollisuutemme myös keskeinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Hallitus esittää, että Suomi kasvattaa osallistumistaan Naton NSATU-operaatioon enintään 15 sotilaalla. Tämä osallistuminen kohdistuu esikunta-, hallinto- ja tukitehtäviin NSATU-esikunnassa Saksassa sekä tarvittaessa muissa Naton jäsenvaltioissa. Kyse ei ole operatiivisesta toiminnasta Ukrainassa vaan tuen koordinoinnista ja suunnittelusta.

Suomi on jo nyt yksi Ukrainan vahvimista tukijoista suhteessa taloutensa kokoon. Olemme osoittaneet noin 3,7 miljardin euron tuen, josta puolustusmateriaalien osuus on 2,7 miljardia. Naton turvallisuus- ja koulutustukioperaatioon osallistuminen vahvistaa Suomen profiilia vastuullisena liittolaisena ja tukee Naton päätöstä koordinoida Ukrainalle annettavaa tukea entistä tehokkaammin. Samalla se mahdollistaa Suomen tilannekuvan ylläpitämisen ja vaikuttamisen tuen suuntaamiseen.

Turvallisuusarvioiden mukaan suomalaisiin sotilaisiin kohdistuva fyysinen uhka on pieni, ja riskit liittyvät lähinnä vastatiedusteluun. Kustannukset ovat hallittavissa ja katetaan nykyisten määrärahojen puitteissa. Vuonna 2026 kustannukset olisivat enintään noin 3,82 miljoonaa euroa.

Arvoisa puhemies! Suomen osallistuminen Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen on konkreettinen osoitus siitä, että kannamme vastuuta yhteisestä taakanjaosta ja tuemme Ukrainaa sen tiellä kohti EU- ja Nato-jäsenyyttä. Hallitus pitää tär-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

keänä, että Naton Washingtonin huippukokouksessa sovittu kokonaisuus toimeenpannaan täysimääräisesti.

Olemme Ukrainan tukena. Slava Ukraini!

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Werning.

16.01 Paula Werning sd: Arvoisa rouva puhemies! Keskustelemme tänään laajasti Euroopan turvallisuudesta ja puolustuksesta aikana, jolloin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on jatkunut yli kolme ja puoli vuotta. Tämä sota on rikkonut kansainvälistä oikeutta ja muuttanut pysyvästi Euroopan turvallisuusjärjestystä. Ukrainan taistelu ei ole vain Ukrainan omaa taistelua, se on koko Euroopan ja demokraattisen maailman taistelua.

Suomi on ollut eturintamassa tukemassa Ukrainaa. Tähän mennessä olemme osoittaneet noin 3,7 miljardin euron edestä apua, kehitysyhteistyötä, humanitaarista apua ja puolustusmateriaalia Ukrainalle. Tämä on huomattava panos, kun se suhteutetaan maamme kokoon. Meidän on pidettävä edelleen kiinni tästä linjasta. Ukrainan puolustamista on jatkettava niin pitkään kuin tarpeen, ja tuki on turvattava myös EU:n ja Naton laajassa yhteistyössä. Rauha ei voi rakentua Venäjän ehdoilla, vaan sen täytyy olla oikeudenmukainen ja kestävä.

Arvoisa puhemies! Euroopan täytyy kantaa enemmän vastuuta omasta puolustuksestaan. Tämä ei ole vastakkainasettelua Yhdysvaltojen kanssa vaan osa laajempaa turvallisuusvastuun jakamista. EU:n puolustusteollisuuden vahvistaminen on välttämätöntä, sillä nyt valtaosa hankinnoista menee unionin ulkopuolelle. Tulevien rahoituskehysten neuvotteluissa meidän on varmistettava, että panostukset hyödyttävät myös pienempiä yrityksiä ja että suomalaiselle korkean teknologian osaamiselle avautuu uusia mahdollisuuksia. Suomelle tämä on myös taloudellinen kysymys. Kotimainen puolustusteollisuus tukee huoltovarmuutta, kansantaloutta ja työpaikkoja. Samalla se vahvistaa mahdollisuuksiamme tukea Ukrainaa ja hyödyntää Naton tuomia markkinoita.

Arvoisa puhemies! Nato on sopinut puolustusmenojen nostamisesta viiteen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2035 mennessä. Tämä on valtava haaste Suomelle ja sitoo tulevia hallituksia ja edellyttää laajaa parlamentaarista valmistelua. Meidän on huolehdittava, että puolustusinvestoinnit todella tukevat liittokunnan puolustusta ja kansallista kokonaisturvallisuutta. Samalla tulee varmistaa, että suomalaisille tärkeät hyvinvointipalvelut säilyvät. Olemmekin varmaan samaa mieltä siitä, että parlamentaariselle keskustelulle on välttämätön tarve, ja pidän erittäin hyvänä pääministerin toteamusta aiemmin tänään siitä, että parlamentaarinen työryhmä asetetaan pohtimaan näitä yhteisiä asioita. Vain yhteisellä ymmärryksellä ja pitkäjänteisellä linjalla voidaan turvata Suomen ja suomalaisten turvallisuus yli vaalikausien.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka rakentuu uskottavan puolustuksen, yleisen asevelvollisuuden, laajan reservin, Nato-jäsenyyden ja korkean maanpuolustustahdon varaan. Suomeen ei kohdistu suoraa sotilaallista uhkaa, mutta meidän on oltava valmiina vastaamaan monimuotoisiin uhkiin hybridivaikuttamisesta kyberuhkiin ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen. Meidän vahvuutemme on kokonaisturvallisuus. Se tarkoittaa, että puolustuksen rinnalla pidämme huolta myös hyvinvointivalttiosta ja yhteiskunnan yhtenäisyydestä. Vain tällä tavoin voimme vähentää haavoittuvuutta ja torjua ulkopuolelta tulevaa vihamielistä vaikuttamista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kokko.

16.05 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Suomen osallistuminen Naton Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen on erinomainen keino Suomelle osoittaa sitoutumista liittokunnan yhteiseen puolustukseen ja käyttää niitä voimavaroja, mitä Suomella on kansallisen puolustuksen osalta, tässä suhteessa Ukrainan avuksi. Varmasti tämä myös vahvistaa Suomen roolia ja asemaa liittokunnassa, joka — kuten tässä keskustelussa on nähty — on erittäin vahva johtuen siitä meidän panostuksestamme omaan kansalliseen puolustukseen, mikä tätä kautta vahvistaa koko liittokunnan puolustusta.

Ukrainan osalta Suomi on, kuten nähty, tukenut Ukrainan puolustustaistelua erittäin vahvasti: 2,7 miljardia euroa sotilasapua, mikä on ollut merkittävää Ukrainan taistellessa itsenäisyydestään ja vapaudestaan. Mikäli julkinen talous antaa mahdollisuuksia, että tähän Naton avustus- ja koulutusohjelmaan pystytään ohjaamaan lisää resursseja, niin se on tietysti erittäin hyödyllistä ei pelkästään Ukrainan puolustustaistelulle vaan myös koko Euroopan ja Suomen turvallisuudelle, sillä jokainen kaatunut venäläissotilas ja jokainen tuhottu tankki Ukrainassa on yksi vähemmän uhkaamassa Euroopan ja Suomen turvallisuutta.

Mutta mitä tässä keskustelussa on nostettu muutamissa puheenvuoroissa esille erityisesti Euroopan unionin pakotteista, joita on vahvasti asetettu Venäjää vastaan — nyt viime heinäkuussa hyväksyttiin jo 18. paketti — niin ehkä tällainen moraalinen pohdinta siihen, kuinka pitkään näitä pakotepaketteja oikein ollaan kerryttämässä ja asettamassa. Ainakin omasta mielestäni viimeistään Butšan tapahtumat keväällä 2022 jo osoittivat sen, että Euroopan unionin ja lännen tulisi asettaa Venäjää vastaan kaikki pakotteet, mitä vain voidaan keksiä. Jos tässä yritetään jollain tavalla vähittäisillä pakotteilla saada Venäjää neuvottelupöytään ennen kuin isketään täysimääräisesti, niin varmaan tässä kolmen ja puolen vuoden laajamittaisen sodan aikana on jo nähty, että se lienee turha toive, joten tässä suhteessa toivoisin, että varsinkin Euroopan unionissa siirryttäisiin vielä entistä vahvempiin taloudellisiin, poliittisiin ja energiaa koskeviin pakotteisiin, mitä vaan voidaan Venäjää vastaan asettaa. Se, että muun muassa venäläiset turistit pystyvät ihan vapaasti liikkumaan Euroopassa ja matkustelemaan samalla, kun heidän maansa ryöstää ja raiskaa Ukrainassa, ei mielestäni ole millään tasolla hyväksyttävää, joten toivottavasti tässä suhteessa unioni toimisi päättäväisesti. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Autto.

16.08 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on keskustelun aikana käytetty monia niin hyviä puheenvuoroja, ja edellä aivan erityisen ansiokkaan puheenvuoron piti edustaja Kokko, joten en halua puhua pitkään. Mutta kun tätä tosiaan puhemiesneuvosto nyt erittäin viisaasti esittää lausunnon antamista varten lähetettäväksi meille puolustusvaliokuntaan, niin koko valiokunnan puolesta haluan todeta, että tulemme tämän huolellisesti mutta ripeästi käsittelemään, ja ainakaan meidän lausunnostamme ei sitten jää tuo selontekomietinnön laatiminen kiinni. Uskon, että ulkoasiainvaliokunta kyllä myös oman leiviskänsä tässä hoitaa tyylikkäästi, kuten aina.

On ollut myös todella hienoa, rouva puhemies, seurata tätä keskustelua täällä salissa, kuinka vankkumatonta Suomen tuki Ukrainalle on, ja on aivan selvää, että Ukrainan tukeminen on juuri tällä hetkellä se toimenpide, jolla kaikkein vaikuttavimmin voimme vaikut-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

taa koko Euroopan turvallisuuden vahvistamiseen ja siten tietysti myös Suomen turvallisuuden lisäämiseen. Ja kun näitä asioita voimme tehdä vielä tavalla, jossa oman välttämättömyytemme ja sen osaamisen — eli sen, että meillä on laajan reservin kouluttamiseen perustuva, koko maan puolustukseen tähtäävä, oma uskottava puolustus — pystymme kääntämään tällä tavoin Ukrainan tueksi tämän koulutusoperaation avulla, niin se on tietysti hieno asia Suomen kannalta ja edustaa sitä pitkää linjaa puolustuksen rakentamisessa ja turvallisuuden vahvistamisessa, joka Suomella on, että teemme tässä Venäjän naapurissa välttämättömyydestä hyveen, kun panostamme puolustuksen vahvistamiseen.

Mutta todella haluan yhtyä kaikkiin niihin puheenvuoroihin, joissa on esitetty vahva ja varaukseton tuki Ukrainan puolustustaistelulle. Ukraina taistelee koko Euroopan ja, voi sanoa, koko rauhaa rakastavan maailman puolesta pahuuden voimia vastaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja edustaja Immonen.

16.10 Tomi Immonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomen Naton parlamentaarisen valtuuskunnan puheenjohtajana minulla oli tilaisuus vierailla tuolla Naton Ukrainalle annettavan turvallisuuskoulutustuen esikunnassa Saksan Wiesbadenissa viime keväänä. Vierailu toteutettiin useiden Naton parlamentaaristen delegaatioiden voimin. Silloin esikuntaan oli sijoitettuna kolme upseeria ja yksi reservin upseeri. Tämäkin yhteistyö on hyvä esimerkki siitä, että suomalainen reservin upseeri ja reserviläinen tulee jatkossakin olemaan tärkeä osa Suomen kansainvälistä yhteistyötä. Natossa reserviläisten määrä tulee varmuudella kasvamaan, kantahenkilökuntaa ei tule riittämään kaikkiin tehtäviin. Samalla tämäkin työmatka osaltaan alleviivaa kansainvälisen yhteistyön merkitystä ja sitä, että näiden arvokkaiden tapahtumien kautta Naton jäsenmaiden poliitikoillekin syntyy todellinen kuva siitä Naton oikeasta yhteistoiminnasta tuolla kentällä.

NSATUn yhteisoperaatio on samalla myös hyvä esimerkki siitä käytännön yhteistyöstä, jota Suomi ja suomalaiset sotilaat kokonaisuudessaan tekevät. Tuossa tukikohdassa on sotilasedustus kaikista jäsenmaista, ja myös Ukrainasta siellä oli iso delegaatio. Yhteistyö luo edellytykset sille sanoin kuvaamattomalle materiaalivirrälle. On hankala edes arvioida, kuinka paljon materiaalia kulkee sotaa käyvään maahan.

Sotilailla oli tuolla Wiesbadenissa luonnollisesti karut ja vaatimattomat olosuhteet, kuten aina. Satoja sotilaita oli sijoitettu Wiesbadenissa tilapäisiin tiloihin, lentokonehangariin ja muihin melko alkeellisiin olosuhteisiin. Mutta sotilaille vaatimaton infra ja fasilitetit eivät estä tuloksellista työtä. Ukrainalaisten sotilaiden ympärillä tuolla hangaarissa on vahva yhteishenki, Nato-maiden rinki. Isossa avokonttorissa kaikkien maiden pienoisliput näkyivät tietokoneiden näyttöihin teipattuina. Suomi todella toteuttaa jäsenyyttään Nato-sotilaiden isossa Nato-perheessä. Siinä satojen maastopukujen ympäröimänä ei todellakaan sotilaiden työote herpaantunut meistä siviilipukuisista poliitikoista huolimatta.

Kokonaisuutena tuo NSATU on hyvä esimerkki myös Nato-yhteistyöstä, koska koko organisaatio ja toiminta saatiin käyntiin alle kolmessa kuukaudessa. Toki sitä helpotti nyt se, että kaikilla mailla toiminta oli organisoitu Naton komentorakenteen alla ja niillä Nato-standardeilla, joihin Suomi on valmistautunut jo vuosia. Luonnollisesti Nato-yhteistyö vaatii opettelua myös Ukrainalta. Haasteena on lähtökohtaisesti jo kieli, ja Natossa kaikki operatiivinen toiminta on pitkälti englannin kielellä. Se asettaa Ukrainalle omia haasteita, kun se valitsee henkilöstöä myös NSATU-tyyppisiin tehtäviin. Toki keinoäly ja muut tekniset ratkaisut auttavat yhteistyössä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Mitä tuolta NSATUn kautta meillä on sitten saavutettavissa? Siellä saavutettiin kevääseen mennessä muun muassa miljoonia tykistön kranaatteja, käsiaseiden ammuksia, 188 koulutustapahtumaa NSATUn organisoimisen kautta. On huomioitava, että jos Ukraina hyötyy tästä yhteistyöstä, niin samalla tavalla hyötyvät myös kaikki jäsenvaltiot. Kun suomalainen ja saksalainen upseeri istuvat yhdessä, rinnakkain tietokoneen ääressä, ja ratkovat ongelmaa, miten Suomesta lähtöisin oleva ja Ukrainaan matkalla oleva ampumatarvikerekkä läpäisee kaikki Euroopan tullit ja tarkastukset, niin se on parasta yhteistyötä ja parasta turvallisuuspolitiikkaa parhaimmillaan.

Lisäksi tästä yhteistyöstä Suomi saa reaaliaikaista tietoa siitä, mitä materiaalia sodassa kuluu. Meidän viime sodista on jo hetki aikaa. Me osaamme silloin hyödyntää tuota tietoa oman puolustuksemme suunnittelussa, mihinkä puolustusteollisuutta pitäisi suunnata, mitä materiaalia meidän pitäisi varastoida, mitä pitäisi kehittää.

Suomi ja muut osallistujamaat hyötyvät merkittävästi myös kouluttaessaan ukrainalaisia sotilaita, koska samalla jaetaan sitä todellista tietoa ja sotakokemusta, jota Ukrainan rintamalta on saatavilla. Se on varmasti tarpeellista tuuletusta paperinmakuisiin sotasuunnitelmiin myös Suomessa, kuten on jo tapahtunut. Nämä kaikki yksityiskohdat, 55 erilaista tunnistettua droonimallia ja muuta, ovat meille suomalaisille hyödyksi, kun suunnittelemme omaa puolustustamme. NSATUn kaltainen yhteistyö on meille kaikille hyödyllistä, ja on siten hyvä, että Suomi investoi siihen lisää. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Koulumies.

16.16 Terhi Koulumies kok: Arvoisa puhemies! Minusta on ihan itsestäänselvää, että Suomen pitää osallistua tällaiseen Ukrainalle annettavaan turvallisuus- ja koulutustukeen Naton kanssa.

Toivottavasti näissä koulutusyhteyksissä sitten tieto liikkuu molempiin suuntiin, koska alkaa vähän tuntua siltä, että Suomella on paljon opittavaa Ukrainasta. Ukraina on jo monta vuotta puolustautunut Venäjän hyökkäystä vastaan, ja meillä on sieltä paljon saatavana oppia ja kokemuksia siitä, miten itse voidaan täällä kehittää omaa puolustuskykyä Venäjän uhkaa vastaan. Siinä mielessä on hyvä, että Suomessa on nykyään paljon tämmöisiä puolustusalan yrityksiä, jotka tekevät yhteistyötä ukrainalaisten aseiteollisuusalan yritysten kanssa. Nyt uusia aseita kehitettäessä yhteistyössä Ukrainan kanssa myös siirtyy sieltä oppia tänne Suomeen siitä, mitä voimme tehdä paremmin ja nykyaikaistaa meidän omaa puolustusteollisuutta.

Ukraina tarvitsee myös lisää rahaa, ja siihen liittyen toivonpa vain, mihin von der Leyen tänään viittasi puheessaan, että vihdoinkin otettaisiin Venäjän jäädytetyt varat käyttöön semmoisella luovalla ratkaisulla. Toivon, että se etenisi tosi nopeasti, koska Venäjä on siis koko ajan voimistanut hyökkäystään, ja sillä avulla ja raha-avulla, mitä voimme antaa Ukrainalle, on kiire. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Niemi.

16.17 Veijo Niemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Ryhmäpuheenvuorossani viiteen minuuttiin ei ihan kaikki mahtunut, elikkä lisään ihan pienen asian.

Tätä NSATUa, mikä täällä nyt on todella hyväksi todettu, johtaa yhdysvaltalaiskenraaliluutnantti Curtis Buzzard, ja NSATU myös kouluttaa Ukrainan asevoimia liittokunnan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

maissa sekä huoltaa Ukrainan armeijan kalustoa tuen kanavoinnin lisäksi. Toiminnoilla avustetaan Ukrainan mahdollisuuksia puolustautua ilman, että Nato siirtyisi sodan osapuoleksi. Ukrainalla on YK:n peruskirjan mukainen oikeus puolustaa omaa maataan ja sen alueellista koskemattomuutta. Materiaalisen tuen koordinoinnin merkitystä alleviivannee tieto, että asejärjestelmien kirjo ja lukumäärät ovat valtavia. Venäjän hyökkäyksen alettua Ukrainalle on annettu kymmeniätuhansia kappaleita erilaista sotakalustoa, kuten ohjus-alustoja, panssarivaunuja, miehistönkuljetusvaunuja, aseita ja tykkejä. Näin ollen NSATU on toimintamuotona puolustettava. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaarisalo.

16.18 Riitta Kaarisalo sd: Arvoisa rouva puhemies! NSATUn eli siis Ukrainalle annettava turvallisuus- ja koulutustuki ja tämä toiminta käynnistyi joulukuussa vuonna 2024. NSATUn rooli on tässä kokonaisuudessa kokonaisuuden huomioiden ollut hyvin tärkeä, sillä materiaalitukea ja sen toimittamista on luonnollisesti koordinoitava, ja tämä sama koskee ilman muuta myös tätä annettavaa koulutustukea. Tässä tuotiinkin jo aikaisemmin esille myös kaluston huoltotehtävä, jonka merkitys sekin on aivan olennainen.

Täällä on paljon painotettu sitä, että Suomi on kansantalouden kokoonsa nähden ollut yksi Ukrainan merkittävimmistä tukijoista materiaaliavun ollessa jo tuo 2,7 miljardia, mutta voidaan myös ajatella, että tämä annettava koulutus- ja turvallisuustuki täydentää erinomaisella tavalla myös tätä annettavaa varsinaista materiaalista tukea.

Suomi on tähän mennessä osallistunut tosiaan NSATUun ja sen toimintaan neljällä sotilaalla, mutta tarkoitus on siis laajentaa osallistumista asteittain 15 sotilaaseen.

Oikeastaan haluan todeta tässä yhteydessä sen, että kun mietitään niitä erityisiä vahvuuksia, joita Suomella nimenomaan on huomioiden meidän erityiset kyvykkyydet, niin nimenomaan koulutustuki on se sektori, jossa Suomella on paljon annettavaa ja erityistä osaamista. Siinä mielessä pidän erittäin hyvänä, että myös tätä osakokonaisuutta erityisesti tarkastellaan ja sitä pyritään laajentamaan.

Puolustusvaliokunnan jäsenenä mielenkiinto tätä selontekoa kohtaan on luonnollisesti suurta. Kuten täällä itse asiassa valiokunnan puheenjohtaja jo totesikin, niin olen varma, että teemme sen osalta perusteellista työtä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kari.

16.21 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Ehkä lähden ensiksi tämmöisestä prosessuaalisesta näkökulmasta tähän NSATUun ja ennen kaikkea tähän valtioneuvoston selontekoon ja tähän tapaamme, millä näitä asioita käsittelemme.

On erinomaisen hyvä, että näistä on perinteisesti annettu aina eduskunnalle selonteko, jotta eduskunta kokonaisuudessaan myös pystyisi keskustelemaan täällä salissa ja asianomaisissa valiokunnissa sitten muodostamaan myös eduskunnan kantaa näihin asioihin. Kuitenkin haluan tuoda, ainakin jossain vaiheessa, pohdittavaksi myös ajatuksen, kun on kyseessä varsin pieni joukko, maksimissaan 15 ammattisotilasta, aikana, jolloin olemme puolustusliiton jäsen, että olisi joskus ehkä syytä hieman pohtia sitä, olisiko tämä käytäntö, joka meillä on ollut sotilaallisesti liittoutumattomana maana vuosikymmenet, uudistettavissa niin, että tämä asia menisi niin sanotun normaalin päiväjärjestyksen mukaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2025 vp

Mutta toisaalta on hyvä, että eduskunnalla on mahdollisuus laajasti näitä asioita käydä ja keskustella. Siihen meillä on yhteinen areena, ja se on tämä suuri sali.

Mutta Ukrainan tuesta täällä on tänään käytetty hyviä puheenvuoroja. Siltä osin vaan toistan, että Ukrainan tuki ei ole ainoastaan tärkeää meiltä antaa, vaan se on välttämätöntä. Ukraina tekee sitä demokratiatyötä varsin raskailla panoksilla ja raskailla uhreilla tällä hetkellä. Kaikki tuki, mitä me voimme Ukrainalle antaa tässä työssä, on välttämätöntä.

Edustaja Koulumies toi tässä ihan mielenkiintoisen pohdinnan itsellenikin tästä tuesta, kuinka paljon Ukraina antaa tietyllä tavalla nyt oman kokemuksensa kautta koulutustukea koko Euroopalle, esimerkkien kautta näyttämällä, millä tavalla sodankäynti on muuttunut vuosikymmenien varrella ja mihin kaikkeen Venäjä omilla toimillaan on valmis siviilikohteiden tuhoamisesta alkaen. Joten meillä on kyllä oppia otettavana myös itsellemme, eli koulutusoperaatiot ovat myös oppimisoperaatioita Suomelle, ja se on myös tärkeä näkökulma puolustusvaliokunnassa huomioida.

Uskon myös valiokunnan kunnianarvoisen puheenjohtajan, kansanedustaja Autton tapaan ja edustaja Kaarisalon tapaan, että puolustusvaliokunta käsittelee asian ilman turhia viivytyksiä [Puhemies koputtaa] mutta kuitenkin tarkkaan asiaan paneutuen. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan, jolle puolustusvaliokunnan on annettava lausunto.